

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Respondetur argumentis Scoti. c. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

corpus, vnaquæque enim ratio differt ab alia realiter, sic ergo licet in eadem re composita, aut quæ habet rationem totius, reperitur duplex ratio formalis, si tamen vna non est alia ex natura sua, & ante intellectum, erit realiter ab ea distincta.

Porro autem distinctionem realem, non solum eorum, quæ inuicem simul separari possunt, sed eorum etiam, quorum vnum saltem sine altero esse potest, licet non contra, præter rationem ipsam confirmat aperte autoritas Aristotelis 7. topicorum c. 1. loco 15. his verbis. *Amplius si potest alterum sine altero esse, non erit idem.* Hoc eodem argumento, quod vnum sine alio manere possit, probat Augustinus lib. 6. de Trinitate c. 6. aliud esse magnitudinem, aliud figuram, aliud colorem. Et Bernardus sermone 80. in cantica apostolicam non esse suam iustitiam, & sanctitatem eadem ratione colligit. Probari etiam manifeste potest, quia quoties aliqua duo sola ratione nostra diuersa sunt, re autem sunt idem omnino, sola cogitatione possunt separari, sicut sola cogitatione possunt separari, sicut sola cogitatione sunt diuersa.

*Probat
authoritate
Arist. &
August.*

CAPVT VI.

Respondetur argumentis Scoti.

IAm vero argumenta Scoti nullo negotio dissolui possunt, & primum sane, vt aliquid probaret, debebat supponere, esse conceptum quendam communem sapientiæ creatæ & increatæ, & iustitiæ creatæ & increatæ, & de alijs attributis eodem modo. Si enim ratio illa communis sapientiæ ex natura rei differret à ratione iustitiæ communis, bene sequeretur, talem sapientiam, scilicet infinitam differre ex natura rei à iustitia infinita, & sic de alijs. Verum cum formæ creatæ, & increatæ nihil commune esse possit, nisi tantum nomine, vt disp. 22. cap. 4. probatum est, argumentum nullam vim habet, distinctio enim inter iustitiam, & sapientiam non est constituenda in vniuersum, sed in quolibet genere, aut creatæ sapientiæ & iustitiæ, aut increatæ. Porro si in genere increatæ dicantur formaliter ex natura rei differre, assumitur id quod probandum, & in conclusione colligendum erat. Sed age concedamus conceptum communem creatæ & increatæ iustitiæ, & sapientiæ, adhuc argumentum non probat. Cum enim dicitur, sapientiam in vniuersum ex natura rei differre, negandum est, nam cum illi conceptus sint tantum vniuersales, per nostrum intellectum, solum etiam per rationem nostram debent differre, solumque concedendum est, in conceptu sapientiæ non includi conceptum iustitiæ, quod non tantum concedimus in vniuersum, sed etiam speciatim de ipsis diuinis attributis, vt infra ostendemus.

*Solutur 2.
ratio Scoti.*

Ad secundum respondeo, ob solam distinctionem rationis multi de vno attributo à nobis annunciari, quæ de alio nequaquam prædicari possunt, vt de intellectu, quod generet, intelligat, quæ de voluntate dici nequeunt: hoc enim provenit ex diuersitate conceptuum, quos proxime voces significant, vt à nobis apprehenduntur, nam si attributa Dei à nobis conciperentur, vt sunt, & ita à nobis nominarentur, vnicò con-

ceptu simplicissimo, & vnica voce, quidquid in Deo est, exprimeremus: nec vnum sine alio, aut concipere, aut nominare possemus. An vero ob eandem diuersitatem conceptuum, & cogitationis vnum attributum de alio absolute prædicari valeat, disp. 119. dicemus.

Vltimo denique obseruandum est frustra et hac distinctione formali, quam Scotus dicit esse ante intellectum, colligi ab eo distinctionem realem emanationum, & personarum procedentium, quasi illa formalis distinctio radix sit realis, & maioris distinctionis, quam ipse constituit inter personas.

DISPUTATIO CXVII.

An intellectus hominis viatoris distinguere possit diuina attributa sine ordine ad aliqua distincta realiter.

Attributa per intellectum posse distinguere ostenditur contra Nominales. c. 1.

Attributa in Deo conuenire sine respectu ad creaturas realiter distinctas, contra Durandum probatur. c. 2.

Attributa in Deo à nobis non posse distinguere respectu ad creaturas distinctas, c. 3.

CAPVT I.

Attributa per intellectum posse distinguere ostenditur contra Nominales.

Nominales contra Scotum non solum estimant, attributa inter se, & ab essentia nullo modo ex natura rei ante operationem intellectus differre: verum etiam contra Thomistas, neque per intellectum distinguere posse. In hoc docent Gregor. in 1. d. 8. quæst. 2. art. 1. & 2. Maior quæst. 1. Gab. in d. 2. quæst. 1. art. 1. Probat vero hac ratione: quia quidquid in se diuinum est, & sine vlla distinctione naturæ suæ non potest per aliquod extrinsecum distinguere, & separari. Intellectus autem nostra cuiuslibet rei est extrinsecus, ergo ea nulla res potest distinguere. Addunt nihilominus Gregorius & Maior, licet attributa in se ipsis non distinguantur per intellectum: distinguuntur tamen aliquo modo ratione connotari: hoc est ratione effectus, quem aliquo modo respiciunt. Communi misericordia Dei nostræ miseriæ succurrit: contra vero iustitia punit nostrā delicta, qui duo effectus inter se distinguuntur: merito dicuntur per connotata distinguere, quod nihil aliud est, quam ipsos effectus attributorum re ipsa differre, nam ex effectuum distinctione nullam in ipsis attributis distinctionem oriri, ex eorum ratione manifestum est: Si enim intellectus, quia est aliquid extrinsecum attributis, ea distinguere nequit, eodem pacto nec effectus, qui etiam tunc extrinseci, illa distinguunt: perinde ergo est, differre attributa per connotata, atque eorū solum effectus distinguere. Sed quia aliquando effectus attributorum non distinguuntur, vt effectus iustitiæ, & misericordiæ, quia in omni effectu vtriusque ratio reperitur, vt communiter Scholastici docent in 1. d. 46. & S. Thom. supra q. 21. art. 4. ideo Greg. & Maior subiungunt, hæc attributa non per res connotatas, sed per nomina solum differre, ac si dicerent, solo nomine distinguere.

Oppo